

Mester Györgyi

A haszontalan nyulacska

Mese az „újrahasznosításról”

A kis nyuszinak eddig még sohasem mondott ilyesmit az édesanyja. Mondta neki, hogy szeleburdi, meggondolatlan, ügyetlen, lusta, de ilyesmi még sohasem hangzott el, hogy „haszontalan” lenne.

A Nyulacska először nem is értette, mire gondolhat az anyukája. Meglepődött, megrémült, pedig nem is csinált mást, csak amit szokott, becsapta az ajtót, de most ennek komoly következménye lett, leesett a kilincs.

Amikor anyukája mérgesen hátat fordított neki, és kiment a kamrába, hogy valami fogót keressen, amivel megjavítható az ajtó, a nyuszi gyerek eliszkolt. Félt, hogy édesanyja ezzel végképp elítélte, és talán akkor már enni se kap, a szülei nem fogják többé szeretni, **mivel ő „haszontalan”**.

Sokáig gondolkodott, kihez is fordulhatna, de azután hamar rájött, kitől is kérhetne segítséget. Az erdőben közismert volt **a Bagoly** a bölcsességéről, nagy tudásáról. Ha az állatok között vita keletkezett bármilyen ügyben, mint bíróhoz, azonnal a Bagolyhoz futottak, hogy tegyen igazságot köztük. Bagoly okos volt, és persze bölcs is, ő mindig, mindenre tudta a választ, a megoldást.

Bagoly éppen a délutáni szunyókálását töltötte, amikor Nyulacska megkocogtatta a korhadt tölgy kéréjét. Ez volt a jel, ha valaki látogatóba érkezett Bagolyhoz.

A bölcs öreg, miután füle érzékelte a kopogtatást, azonnal kinyitotta a szemét, és kicsit mérgesen, de annál megfontoltabban kérdezett rá a látogatójára:

- *Mi járatban, Nyulacska? Csak nem megint valami rosszfát tettél a tűzre?*

A kis nyuszi meglepődve nézett fel a magas ágon gubbasztó nagy madárra.

- *Honnan tetszik gondolni, hogy rosszaságot követtem el?*
- *Ugyan miért is keresnél fel engem, ha nem lennél bajban?*

Erre Nyulacskán volt a sor, hogy meghökkenjen, mert valóban, soha nem kereste fel még az erdő bölcs lakóját csak olyan egyszerű okból, hogy megkérdezze, hogyan telnek a mindennapjai, és nincs-e szüksége valamire? Szüksége inkább neki volt, meg az erdő többi lakójának, akik azonban a bajban mindig számíthattak a bölcs öreg jó tanácsaira.

- *Bajban vagytok, Bagoly bácsi! Anyukám azt mondta rám, hogy haszontalan vagyok. Ezt eddig még sohasem mondta nekem, és én azt sem tudom, hogy ez mit jelent. Segítenél nekem?*

- *Haszontalan? Na, hát, ha az édesanyád ezt mondta, akkor nyilván nem minden ok nélkül. A haszontalan azt jelenti, hogy az a valami, amire mondják, nem jó semmire. De lássuk csak, a haszontalan dolgok állásán is lehet fordítani. Van egy csomó dolog, amire nincs már szükségünk, elhajítanánk, de előbb meg kell gondolni, nem jó-e még valamire? Lehet-e még kezdeni vele valamit? Vegyük sorra. Szoktál tejjölt, joghurtot enni?*
- *Hát persze, nagyon is szeretem!*
- *Aztán mit teszel a kiürült műanyag pohárral, ha már kikanalaztad belőle az utolsó falatot is?*
- *Hát el szoktam dobni, ki a szemétkébe.*
- *Bizony nem jól teszed. Bár haszontalan dolognak tűnik, mégis hasznosítható, csak más módon. Anyukád bizonyára szokott tavasszal palántázni. Nem kell azonnal a földbe ültetni a magokat, hanem ki lehet azokat keltetni egy tejjölös, vagy joghurtos pohárban is. Azután megerősödve, jobban meggyökereskednek a földben.*
- *Igaz.*
- *Aztán, mit szoktatok csinálni a kopott zoknikkal?*
- *Hát azt is a szemétkébe hajítjuk, mint haszontalant, ahogy el tetszett magyarázni.*
- *Nagyon helytelen. Tegyetek bele száraz babot, borsót, varrjátok be a zokni végeket, és már is használható tornaórán babzsáknak.*
- *De muris, erre nem is gondoltam!*
- *Na látod! Hová teszik a kiolvasott újságokat?*
- *Kidobjuk, persze előbb szépen, egyenesre összehajtogatjuk, hogy ne vigye szerteséjjel a szél.*
- *Ugyan minek? Nem egyenesre kell hajtogatni, hanem hajót, meg csákót kell hajtogatni belőle. A csákó jó a szobafestő fejére, megvédi a haját a lecsöpögő festéktől. De ti is használhatjátok játék közben, ha csatát vívni van kedvetek. A használt – de nem haszontalan – újságpapírból hajó is hajtogatható. Vízre is bocsáthatod, szépen úszik... - amíg el nem süllyed. Az újság ablakpucolásra is jó. Aztán neked is van kis háziállatod, amikor tisztítod a ketrecét, alá teheted az újságot, és arra kiöntheted a szennyezett almot.*
- *Jé, ezt sose így csináltuk eddig!*
- *No, kiskomám, és mit teszel, ha kifogyott a konzervdobozból az almabefőtt?*
- *Ugyan, mit tennék? Hát kidobom. Nincs abban már semmi jó.*
- *Már hogyan lenne? Apukádat megkéred, kilyukasztja az alját, madzagot fűztök át rajta, alá mehet egy kisebb üres konzervdoboz, az alá egy még kisebb - tudod, olyan májkrémes -, azután mehet ki a kertbe, hogy kerítésre, vagy fára akasztva, az érő gyümölcsösben elriassza a szilvát, szőlőt dézsmáló torkos seregélyeket.*
- *Ez eddig eszembe se jutott, mármint, hogy mire jó egy kiürült konzervdoboz!*
- *Hová teszik a konyhai zöld szemetet, az alma, krumpli lehámozott héját, a répa, gyökér lekapart bőrét, az elpusztult szobanövényt, az elhervadt virágot?*
- *Hát kidobjuk a szemétkébe.*
- *De milyen rosszul teszik! Abból lesz a komposzt, egy olyan növényi hulladék, ami a kert sarkában szépen elvan, és egy idő után a többi növény életét erősíti, ha a tövéhez bekapálják. Hasonlóképpen a kávézaccához. Tudod, hogy az mi?*
- *Hát hogyan tudnám. Nem vagyok én annyira haszontalan, hogy még azt se tudjam! Kidobjuk a szemétkébe, és vigyázunk, nehogy mellé szóródjon.*
- *Látod, kiskomám, ezt is rosszul teszik. A kávézacc hasznos a többi növény számára. Erőt, energiát ad nekik, ha a tövükhöz szórod.*
- *Sose dobom ki többé! Elárulom, de csak neked, Bagoly bácsi: egyszer meg is kóstoltam, csak hogy tudjam, mit szeretnek rajta annyira a szüleim. Anyukám azonban észrevette, és azt mondta: Te kis csacsi - akkor még csacsinak becézett, és nem „haszontalannak” -, a zacc már*

haszontalan, mert kifőtt belőle a kávé. Azért isszuk a levét, a többit meg kidobjuk. Most majd megmondhatom neki, hogy rosszul mondta, mert a „zacc” se haszontalan, ugye?!

- *Úgy ám! És még egy csomó dolgot tudnék neked felsorolni, amiről azt hisszük, hogy semmire se jó, pedig még sok mindenre fel lehet használni. A kiürült üdítő s műanyag palackból madáretetőt csinálhatunk, de a virágok locsolására is tárolhatjuk benne a vizet. A kopott autógumi remekül használható úszóguminak, de ha kiteszük a kertbe, és homokot öntünk a közepébe, mindjárt kész a saját kis homokozónk. Ha a fűbe tesszük, és belülről virágokat ültetünk, könnyen a kertünk díszévé válhat. Ha pedig kötelet erősítünk a két oldalára, és felakasztjuk egy fára, remek hinta válik belőle.*
- *Nőttél már ki ruhádat?*
- *Hogyne, minden évben másikat kell venni, olyan gyorsan nővök! Hamarosan olyan nagy leszek, mint a mama.*
- *Mit csináltok a kinőtt ruhákkal?*
- *Hát kidobjuk, ha már egyikünk se jó a mérete.*
- *Nagyon helytelen. Gyűjtsétek össze, hasonlóképpen a megunt játékokhoz. Mindig van valaki, akinek még szüksége lehet rá - barát, szomszéd gyereke -, és így mégsem megy veszendőbe.*
- *Az ebédre maradt kis darab húsokat hová teszitek?*
- *Kidobjuk, hiszen már készíthető belőle egytálétel.*
- *Szereted a fasírtot?*
- *Hogyne szeretném? Az egyik kedvencem!*
- *Na, látod! Hát az apró, maradék húsok összedarálva adják a legjobb fasírtot. Próbáljátok csak ki!*
- *Bagoly bácsi! Te annyi szép példát mondtál arra, hogy a világon szinte semmi sem haszontalan, valamire minden jó. Szerinted én igazi „haszontalan” vagyok, aki semmire se jó?*
- *Én ilyent nem mondtam. Épp azt akartam veled megismertetni, hogyha valamit másképpen csinálunk, akkor újfent jóra használható az a dolog. Szoktál anyukádnak segíteni?*
- *Hát persze! Segítek bevásárolni, mosogatás után törölgetni. Kifényesítem a cipőinket, összesöpöröm a száraz leveleket, meg minden nap járok szép rendesen az erdei óvodába.*
- *Na, látod, nem is vagy te olyan haszontalan kölyök. Azt javaslom, menj most haza. Viselkedj jól, segíts továbbra is az anyukádnak a házimunkákban, fogadj szót, és persze meséld el neki azt, amiről most beszélgettünk. Ha elmondod, mi mindent tudtál meg a kidobásra szánt dolgok újra felhasználásáról, meg fog dicsérni, és bizonyára nem tart már haszontalan csemetéjének. Nem is leszel soha többé haszontalan, ha azt keresed, hogy hol és mivel lehet jól cselekedni, hogyan lehet segíteni, másoknak örömet szerezni.*

